

ДИПЛОМАТІЯ ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО

*В.С.Охотська, здобувач вищої освіти групи Б-1/1
обліково-фінансовий факультет, МНАУ*

Дипломатична зустріч, яка відбулася у січні 1429 року в місті Луцьку, була скликана з відома та згоди короля угорського, німецького та чеського — імператора Священної Римської імперії Сигізмунда за ініціативою Великого князя литовського Вітовта з метою вирішення низки політичних та економічних питань Центрально-Східної Європи. Обговорювані учасниками питання торкалися політичного, економічного, військового та релігійного аспектів життя Європи.

Волоське питання. Угорці, турки та поляки претендували на землі Молдавії. У боротьбі з турками Молдавія за угодою 1412 року мала виступати на боці Сигізмунда. Але вона не виконувала зобов'язання. Сигізмунд за це пропонував поділити цей край між Польщею та Угорщиною/

Коронування Вітовта. Аби відвернути амбіції Вітовта на Чеське королівство, і щоб ослабити Польщу, Сигізмунд здавна підбурював Вітовта на Литовське королівство. Вітовт також цього хотів, але активними противниками литовсько-руського королівства були поляки, які керувалися тим, що литовці не мають права нехтувати унійними зобов'язаннями. Питання коронації відклали на наступний з'їзд у Вільно[1].

Створення антитурецької коаліції. Монархи, які мали свої інтереси на Балканах, або поблизу Дунаю, були занепокоєні турецькою загрозою. Хоча відносини Порту і Візантії вряди-годи складалися мирно, османсько-венеціанська війна 1423—1430 років на користь турків та турецька облога Царгорода 1422 року не давали приводу на сподівання мирного майбутнього. Угорський та німецький король виступив з пропозицією до Литви та Польщі увійти до антитурецької коаліції, на що поляки відповіли своїм небажанням наражатися на велику небезпеку доти, доки коаліції не сформує велика кількість європейських держав.

Ганзійське питання. Данський король Ерік був особливо зацікавленим у тому, щоби врегулювати відносини з містами Німецької Ганзи. Давні сутички між ними та Данією виснажували королівство. Обговорювалися питання про врегулювання відносин з містами Ганзи.

Релігійні питання. На з'їзді виносилося питання про унію католицької та православної церков. Вітовт прагнув мати в князівстві самостійну церковну організацію, крім того, унію підтримував римський король та папські послі. Проте духовенство відмовилося навіть вступати в дискусію, отже справа закінчилася нічим. Обговорювалися натомість питання розколу католицької церкви і діяльність гуситів у Чехії.

Крім того, обговорювалася низка питань про вироблення правил торгівлі, про податки, про судноплавство на Балтиці.

Але сновним питанням було коронація Вітовта ,на успішне вирішення якого сподівалися Сигізмунд та Вітовт, було зірване поляками. Висловивши свій протест, польська делегація покинула Луцьк. Все ж коронування Вітовта

запланували на серпень наступного року. Через протидію поляків, подію перенесли на вересень 1430 року. Коронаційні акти були підготовлені у канцелярії Сигізмунда. Литва проголошувалася королівством на вічні часи. Проте через перешкоду поляків, які перекрили шлях і не пустили корону до Литви, урочиста коронація Вітовта так і не відбулася [2].

Для тогочасного Луцька як одного з головних міст Великого князівства Литовського, Руського, Жемайтійського з'їзд монархів був важливою дипломатичною та історичною подією, котра підкреслила вагомість міста у розвитку князівства та Королівства Польського. Але зважаючи на велику кількість розбіжностей та суперечок між учасниками з'їзду, великого політичного значення для Європи він не мав.

Таким чином, Велике князівство Литовське отримало дипломатичну поразку. В країні вже склалися історичні передумови остаточного злиття з Польщею в єдину державу Річ Посполита .

Література:

- 1.<http://book.net/index.php?bid=19528&chapter=1&p=achapter>
- 2.https://uk.wikipedia.org/wiki/3%27їзд_європейських_монархів_у_Луцьку

***Науковий керівник - Березовська Т.В.,
канд.істор.наук, доцент кафедри українознавства
Миколаївський національний аграрний університет***